

Een van de projecten van Fritz Haeg. Een groenstrook in Manhattan wordt verbouwd tot een moestuin.

Architect Fritz Haeg maakte van Amerikaanse voortuinen en groenstroken moestuinen. Zijn visie: voeding is een scharnierpunt van vele aspecten in het bestaan, zoals gezondheid, milieu, techniek, plezier, samenleven. „In een paar weken leer je je burens kennen. Er is contact, je praat over eten.”

Kees de Vré

Fritz Haeg is opgeleid als architect, maar vindt de traditionele kijk op huizen als alleen maar iets om in te wonen 'echt saai'. Al vele jaren zocht de Amerikaan, die zich ook als kunstenaar presenteert, naar een eigen, brede kijk op wonen. Hij realiseerde zich dat je als architect de woonfunctie van gebouwen met

de rest van het leven moet verbinden, zo vertelt hij in een gesprek in zijn Amsterdamse hotel. „Dat is een complexe opgave. Je hebt het dan over de vele aspecten van het menselijk bestaan, die soms tegen elkaar in gaan. Een architect is in staat om die zaken met elkaar te verzoenen.”

Vanwege zijn inmiddels gegroeide interesse in tuinen en parken kwam Haeg uiteindelijk uit bij voeding als

scharnierpunt van vele aspecten van het bestaan: overleven, gezondheid, milieu, techniek, plezier, samenleven. Hij ontwikkelde zich tot een voedselactivist. Haeg beschouwt de manier zoals we nu in ons eten voorzien als onhoudbaar, te vervuilend, te onpersoonlijk. „Eten is overleven, maar ook plezier. Dat zijn krachtige ervaringen, die echter verborgen blijven. Het moet anders.”

Het Haagse kunst- en architectuurcentrum Stroom, dat een langdurig project over architectuur en voeding heeft lopen, haalde Haeg naar Nederland voor een lezing over zijn project 'Edible Estates'. Met dat project wilde de Amerikaan zijn visie in praktijk brengen. Hij besloot een aantal Amerikaanse voortuinen te verbouwen tot ware moestuinen. Af en toe werden ook stukken ongebruikt

groen in steden aangepakt.

„De eerste tuin die ik onder handen nam bevindt zich in Kansas, het geografische centrum van de VS. Vervolgens deed ik hetzelfde in steden in de rest van het land. Op al die plaatsen wilde ik de typisch regionale producten laten zien.” Waarom juist voortuinen? „Omdat de voortuin het symbool bij uitstek is van de Amerikaanse droom, het symbool

FOTO'S OTO GILLEN

Moestuin bindt de buurt

van de vrijheid en onafhankelijkheid. Het vreemde is echter dat niemand iets doet met die voortuinen en groenstroken. Het zijn isolerende plekken. Daarom leek het me revolutionair om die aan te tasten."

Haeg legde al dat graaf, gesjouw en geplant vast op foto's, video's, blogs en een boek. „Wat me het meest interesseert is dat proces. Wat gebeurt er als mensen weer hun le-

ven in eigen hand nemen. Want dat is het, verzet tegen een van boven af opgelegd systeem. Het mooie is dat iedereen dit kan. Het is de goedkoopste en gemakkelijkste manier om anders te gaan kijken. Daarom is het een krachtig instrument. De straten waarin het gebeurde veranderden echt. In een paar weken ga je al je buren leren kennen. Er is contact, je praat over eten."

Niet alle burens waren even blij met de moestuinen, geeft Haeg toe. „De reacties verschillen nogal. De een vindt het mooi, de ander wijst op de chaos in zo'n tuin. Maar geen enkele tuin is weer terug veranderd in een grasveld. Ik heb ook geen enkele moeite om mensen te vinden die willen meewerken aan het verbouwen van hun voortuin. Maar het is ook interessant om te zien dat er niets ge-

beurt. Mensen zijn lastig te veranderen." Met deze constatering is voor Haeg de kous af en richt hij zich op zijn volgende project: Hoe kun je, wonend in een stad, helemaal zelfvoorzienend worden. In Rome, waar hij woont, probeert Haeg dat zelf in praktijk te brengen. „Ik hou nou eenmaal van experimenteren."

Meer informatie: www.fritzaag.com en www.stroom.nl

'Eten is overleven, maar ook plezier. Dat zijn krachtige ervaringen, die nu verborgen blijven'